

रक्ष्या विशेषतः Ms. 9. 5. -8 A contingency, event, case, occurrence of a possibility; नेश्वरो जगतः कारणमुपपद्यते, कुतः, वैषम्यनैर्घृण्यप्रसंगात् S. B; एवं चानवस्थाप्रसंगः *ibid.*; तस्याणुतर-प्रसंगात् Tarka K.; Ku. 7. 16. -8 Connected reasoning or argument. -9 A conclusion, an inference. -10 Connected language. -11 Inseparable application or connection (= व्याप्ति q. v.). -12 Mention of parents. -13 Introduction, insertion. -14 Gain. -15 An extended application; अन्यत्र कृतस्यान्यत्रासक्तिः प्रसङ्गः। यथा प्रदीपस्य प्रासादे कृतस्य राजमार्गेऽप्यालोककरणम् ŚB. on MS. 12. 1. 1. -16 (In drama) A second or subsidiary incident or plot. (प्रसंगेन, प्रसंगतः, प्रसंगात् are used adverbially in the sense of :— 1 in relation to. -2 in consequence of, on account of, because of, by way of. -3 occasionally, incidentally. -4 in course of; as in कथाप्रसंगेन 'in course of conversation'). -Comp. -निवारणम् prevention or obviation of similar contingencies in future. -वशात् *ind.* according to the time, by the force of circumstances. -विनिवृत्तिः *f.* nonrecurrence of a contingency; दिशतं तु दमं दाप्यः प्रसङ्गविनिवृत्तये Ms. 8. 368. -समः (in न्याय) the sophism that the proof too must be proved.

प्रसङ्गिता Attachment, intercourse with.

प्रसङ्गिन *a.* 1 Fond of, attached or devoted to. -2 Dependent on, contingent on. -3 Occasional, incidental; नान्वेष्टव्या विशेषास्तु विशेषा हि प्रसङ्गिनः Mb. 12. 325. 9. -4 Secondary, subordinate.

प्रसज्य *a.* 1 To be attached to -2 Applicable, holding good. -3 Contingent, possible. -Comp. -प्रतिषेधः 1 negation of a possible case or contingency. -2 a simple prohibition of the particular matter specified without mentioning what is different (from it).

प्रसञ्जनम् 1 Act of connecting, combining, uniting. -2 Applying, bringing to bear upon, bringing into use.

प्रसञ्जित *a.* Made, brought into being; प्रसङ्ग वर्षासु ऋतौ प्रसञ्जिते N. 9. 96.

प्रसद् 1 P. 1 To be pleased, be gracious or propitious (oft. with inf.); तमालपत्रास्तरणानु रन्तु प्रसीद शश्वन्मलयस्थलीषु R. 6. 61. -2 To be appeased or soothed, be satisfied; निमित्तमुद्दिश्य हि यः प्रकुर्याति ध्रुवं स तस्यापगमे प्रसीदति Pt. 1. 283. -3 To be pure or clear, clear up, brighten up (lit. and fig.); दिशः प्रसेदुर्मरुतो ववुः सुखाः R. 3. 14; Ki. 16. 35; प्रसादादथादम्भः कुम्भयोनेर्महौजसः 4. 21. -4 To bear fruit, succeed, be successful; क्रिया हि वस्तूपहिता प्रसीदति R. 3. 29. -*Caus.* 1 To propitiate, secure the favour of, pray, beseech; तस्मात् प्रणम्य प्रणिधाय कायं प्रसादये त्वामहमीश-मीञ्चम् Bg. 11. 44; R. 1. 88; Y. 3. 283. -2 To beg pardon, pray for grace. -3 To purify, make clear or pure; चेतः प्रसादयति Bh. 2. 23.

प्रसक्तिः *f.* 1 Favour, graciousness, complacency; करिष्यसे यत्र सुदुश्चराणि प्रसक्तये गोत्रभिदस्तर्पासि Ki. 3. 29. -2 Clearness, purity, transparency.

प्रसन्न *p. p.* 1 Pure, clear, bright, limpid, pellucid, transparent; प्रसन्नदिक्पांसुविक्रवातम् Ku. 1. 23; 7. 74; कूलकषेव सिन्धुः प्रसन्नमम्भस्तटतरं च S. 5. 21. -2 Pleased, delighted, propitiated, soothed; मया प्रसन्नेन तवाजुनेदं रूपं परं दर्शितमात्मयोगात् Bg. 11. 47; गङ्गां शरन्नयति सिन्धुपतिं प्रसन्नाम् Mu. 3. 9; गम्भीरायाः पयसि सरितश्चेतसीव प्रसन्ने Me. 42 (where the first sense is also intended); Ku. 5. 35; R. 2. 68. -3 Kind, kindly disposed, gracious, propitious; अवेहि मां कामदुष्पां प्रसन्नाम् R. 2. 63. -4 Plain, open, clear, easily intelligible (as meaning). -5 True, correct; प्रसन्नस्ते तर्कः V. 2; प्रसन्नप्रायस्ते तर्कः Mā. 1. -6 Settled down, tranquil. -ञ्चा 1 Propitiation, pleasing. -2 Spirituous liquor. -Comp. -आत्मन् *a.* gracious-minded, propitious. (-*m.*) N. of Viṣṇu. -ईरा spirituous liquor. -कल्प *a.* 1 almost calm. -2 almost true. -मुख, -वदन *a.* gracious-looking, with a pleased countenance, smiling. -रस *a.* clear-juiced. -सलिल *a.* having clear water.

प्रसन्नता 1 Brightness, clearness, purity. -2 Perspicuity. -3 Complacency.

प्रसादः 1 Favour, kindness, condescension, propitiousness; कुरु दृष्टिप्रसादम् 'be pleased to show yourself'; इत्या प्रसादादस्यास्त्वं परिचर्यापरो भव R. 1. 91; 2. 22; ध्रुवमत्र न वर्धयेत् प्रसादम् Bu. Ch. 5. 65. -2 Good temper, graciousness of disposition. -3 Calmness, tranquillity, composure, serenity, sedateness, absence of excitement; आत्मवश्यैर्विधेयात्मा प्रसादमधिगच्छति Bg. 2. 64. -4 Clearness, limpidness, brightness, transparency, purity (as of water, mind &c.); गङ्गा रोधःपतनकलुषा गृह्णीव प्रसादम् V. 1. 9; S. 7. 32; प्राप्तुद्विप्रसादाः Śi. 11. 6; R. 17. 1; Ki. 9. 25. -5 Perspicuity, clearness of style, one of the three Guṇas according to Mammāṭa, who thus defines it:— शुष्केऽधनाभिवत् स्वच्छजलवत् सहसैव यः। व्याप्तोत्यन्यत् प्रसादोऽसौ सर्वत्र विहितस्थितिः K. P. 8; यावदर्थकपदत्वरूपमर्थवैमल्यं प्रसादः or श्रुतमात्रा वाक्यार्थं करतलबदरमिव निवेदन्यन्ती घटना प्रसादस्य R. G.; see Kāv. 1. 44; चित्तं व्याप्नोति यः क्षिप्रं शुष्केऽधनमिबानलः। स प्रसादः समस्तेषु रसेषु रचनासु च S. D. 611; प्रसादम्यमोजसि व गरीयो लाघवान्वितम् Ki. 11. 38. -6 Food offered to idols &c., or the remnants of such food. -7 A free gift, gratuity. -8 Any propitiatory offering. -9 Wellbeing, welfare. -10 An essence of the food etc. (at the completion of the stages of digestion); रसाद् रक्तं प्रसादजं, ततो रक्तान्मांसं प्रसादजं, मांसान्मेदः प्रसादज इत्यादि यावत् शुक्राद् गर्भः प्रसादजः इति Āyurvedaśāstra. -Comp. -उन्मुख *a.* disposed to favour. -दानम् a propitiatory gift. -पट्टः a turban of honour. -पट्टकम् a written edict of favour. -पराङ्मुख *a.* 1 withdrawing favour from any one. -2 not caring for any body's favour. -पात्रम् an object of favour. -स्थ *a.* 1 kind, propitious. -2 serene, pleased, happy.

प्रसादक, प्रसादिन् *a.* (-दिका *f.*) 1 Purifying, clearing, making pellucid; फलं कतकवृक्षस्य यवप्यम्बुप्रसादकम् Ms. 6. 67. -2 Soothing, calming. -3 Gladdening, cheering. -4 Courting favour, propitiating.